

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, dafriran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo:

Za celo leto . K 10—
• pol leta . • 5—
• četrt leta . • 250

Za Ogrsko in inozemstvo:

Za celo leto . K 11—
• pol leta . • 550

Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 20 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za $\frac{1}{2}$ strani K 160—
• $\frac{1}{2}$ • • 80—
• $\frac{1}{4}$ • • 40—
• $\frac{1}{8}$ • • 20—
• $\frac{1}{16}$ • • 10—
• $\frac{1}{32}$ • • 5—
• $\frac{1}{64}$ • • 2—

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 32.

V Ptuj, v nedeljo dne 11. avgusta 1918.

XIX. letnik.

Italijani v Albaniji tepeni. — Ljuti napadi ententnih čet proti nemških črtam. — Cesar Viljem svojemu ljudstvu in armadi. — Zverinsko postopanje Italijanov z našimi vjetniki.

Prepoved jugoslovanskih listov — državna potreba.

Kakor smo že poročali, je večina jugoslovanskih listov, ki pišejo v zmislu jugoslovanske deklaracije, za fronto prepovedana.

Jugoslovanski veleizdajalski kričaci jadicujejo sedaj in delajo, kakor da bi te odredbe bile le gola persekucija Slovencev, le sad mržnje državnih in vojaških krogov napram Slovanom.

Res, pomilovanja vredni so ti siromački na umu. Mislimo, da je le vročina pasjih dni povzročila, da so tako kratke pameti!

Ste res vi brezvestni veleizdajalci pozabili, kako vam je greben po amnestiji zra-stel, namesto da bi našemu premilemu cesarju pokazali hvaležnost ter udanost v sliki neomajene zvestobe, začeli ste še hujše ro-vati proti domovini in cesarju.

Na razvalinah mile nam Avstrije začeli ste že v mislih in peklenski zlobnosti graditi novo kraljevino, kraljevino po milosti naših sovražnikov, toliko hvalisano „Jugoslavijo!“ Razrušiti ste hoteli svete meje starodavnih kronovin, ljudstvo ste zapeljali in ga že sko-raj dovedli do političnega samomora!

V kako sovražnem tonu pisarili ste in še pišete o naših zaveznikih, kako podlo in hi-navsko zavijate vsako oblastveno naredbo kot nakano našega sosednega naroda, le da gojite nečuvano sovraštvo med narodi naše domovine, le da pripravljate tla za notranje nemire.

Vsa pi-arija teh jugoslovanskih listov je gola hujskarija, duh, ki odmeva iz teh listov je kakor strup za narod!

Najbolj umestno je, da se oblasti otrese-jo te nevarnosti, ki preti državi in našim zvestim zaveznikom. Državna dolžnost je te-daj, da se takšnih listov ne pusti med ljud-stvo, še manj pa na fronto, kjer je vo-jak od vojaka odvisen, kjer ležita mno-gokrat Nemec in Slovenec skupaj v posto-janki, eden pomaga drugemu prenašati straš-ne ure in tolažiti eden drugega. Kam bi prišli, če bi politični boj za celo sovražno pro-pagando, ki se zrcali v najjasnejši obliki v vseh jugoslovanskih listih, pustili zanesti v strelske jarke in na fronto?

Ne gre se tedaj za nobeno persekucijo in zatiranje Slovanov, — saj je tudi nekaj neslovanskih listov prepovedano in vstavlje-no — tukaj se gre le za nujno potrebo! „Resnica“, slovenski ljubljanski narodni list

sam kliče tem hinavcem v obraz, naj na sebe potrkajo ter obžalujejo svoje pregrehe napram domovini, naj se spominjajo, kako so pisali, ko je bila naša Avstrija ogrožena od raznih sovražnikov. Zato je le potrebna po-sledica, da se prepove izdajati gotove liste, da se prepreči še hujše gorje.

Ne samo mi, ne samo „Stajerc“ vidi ne-varnost jugoslovanskega veleizdajalskega ča-sopisja, celo narodno-slovenski ljubljanski listi sprevidijo vso peklensko zlobnost, ki tiči v njih.

In ti jugoslovanski talotje še imajo po-gum, da zavijajo vse to in se šopirijo kot mučeniki naroda!

Pogovor pravi, da velik lažnjivec tako laže, da končno sam v svoje laži veruje — jugoslovanski veleizdajalci so v zlobnosti že tako daleč prišli, da držijo veleizdajstvo za narodno prebujanje in potrebo ter jokajo in tarnajo, če se jih spozna in če se njih naka-ne onemogoči.

Vojna.

Italijanski poraz v Albaniji.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 1. avgusta. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Topovski boji in poizvedovalna delavnost je bila na celej jugo-zapadne fronti zelo živahna. Pred-večeraj je močno italijansko bombno brodovje naša benečanska letalna polja napadlo. Naši letalci vrgli so se sovražniku nasproti in so preprečili vsakršno škodo.

Albanija. Od naših albanskih moči pred tednom dni zapričeti napadi prisilili so po brezuspešnih protinapadih Italijana seve-rozapadno in severovzhodno Berata, da je svoje prve črte in izdatno ozemlje za istimi na 30 kilometrov široki fronti opustil. Naše vrle čete, katerih bojni napor so tem višje ceniti, ker so jim vročina in klimatične raz-mere naložile velike trude in napore, sledijo umikajočemu se nasprotniku.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 1. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupi-na prestolonaslednika Rupprechta. Med

Ypernom in Bailleulom zgodaj zjutra nimogrede živahen ognjeni boj. Čez dan zmerna artiljerijska delavnost oživela je proti večeru na mnogih mestih fronte v zvezi z poizvedovalnimi boji.

Armadna skupina nemškega pre-stolonaslednika. Vzhodno od Fere-en-Tardenois vodil je Francoz popoldan večkrat do ljutih delnih napadov. Vrgli smo sovražnika v protisunk v svoje izhodne črte nazaj. Na ostali bojni fronti artiljerijski ogenj menjajoče se sile. Manjši boji v prednjem polju. Severovzhodno od Perthesa poskušal je sovražnik po močni ognjeni pripravi, dne 30. julija iztrgane mu oporne točke, zo-pet nazaj vzeti. Bil je pod izgubami zavržen. Uspešni lastni sunki južno Fichtelberga in v Argonih.

Armadna skupina vojvode Al-brechta. Infanterijski boji ob Mosel in v Paroy-gozdu. Napravili smo pri temu vjete.

Nasprotnik izgubil je včeraj na fronti, 7 zračnem boju in skozi streljanje od zemlje 25 letal. Nadalje je bilo v napadnem poletu proti Saarbrücken-u nahajajoče se angleško bro-dovje, obstoječe iz šestih letal za velike boje, od naših frontnih in domačih lovskih sil, prej ko je zamoglo metati bombe, uničeno. Iz drugega sledečega mu brodovja sestrelili smo eno drugo velikobojno letalo.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Uspešno napredovanje v Albaniji.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 2. avgusta. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Artiljerijska delavnost na mnogih mestih trajno živahna. V Judikarijah, pri Bezzecca, južno-zapadno od Asiaga in južno od Querro bila so italijanska poizvedovanja preprečena.

Albanija. Obojestranski Semen-i-Kolena naprej prodirajoče čete generalobersta barona v. Pflanzer-Baltin dospele so v zasledovanju do tik črte Fieri-Berat. — Bolj vzhodno v zgornjem Devoli in na tega spremljajočih višinah sunili so naši hrabri bataljoni na ljuti odpor. Več opornih točk je bilo v naskoku vzetih. So-vražnik se umika tudi tukaj nazaj.

V bojih zadnjih dni se je bosno-herzogo-vinski poljski lovski bataljon št. 36. odlikoval. Med drugimi vrlimi četami imenujejo dose-danja poročila bosno-herzegovinski lovski ba-taljon št. 2 in oddelki regimentov bosniski 7, avstrijski črnovojni 32 in ogrski črnovojni 4, kakor baterije gorskega artiljerijskega re-gimenta 5 in 13.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 2. avgusta (W.-B.) Iz ve-likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Artilje-

rijska delavnost oživila je proti večeru večkrat. Po noči vrla proizvodovalna delavnost.

Armada skupina nemškega prestolonaslednika. Med Soissonsom in Fere-en-Tardenois nadaljeval je včeraj sovražnik svoje brezuspešne napade. Pri zavrnitvi in po izčiščenju včerajšnjega bojišča smo ponoči in v veliki bitki zadnjih straž naše premikanje po načrtu nadaljevali.

Močni artiljerijski boj vpeljal je sovražne napade, ki so se obračali predpoldan proti naši fronti obojestranski Ville Montoire in so se popoldan do južno Hartennes razširili. Bili so pred našimi črtami, deloma v bližinskem boju, odbiti. Brez vsakršnega pridobitka na ozemlju doživel je sovražnik tukaj zopet popoln neuspeh.

Pod vstavo najmočnejših sil napadle so angleške in francoske divizije v ranem jutru iz črte severno od Grand Rozoy-Fere-en-Tardenois. Obojestranski od Bougneux zamedli so njegovi oklopni vozovi čez naše prednje črte višine severno kraja pridobiti. Tukaj jih je naša artiljerija sestrelila. Po bridkem boju so bili tudi infanterijski napadi sovražnika na višinah izjalovljeni. Tudi popoldan ponavljajoči sovražni napadi so bili tukaj krvavo zavrnjeni.

Med Cramaille in Fere-en-Tardenois so seravnotako zelo močni infanterijski in napadi oklopnih vozov sovražnika že pred našimi črtami zlomili. Močnemu sovražnemu ognju med Fere-en-Tardenois in Menniere-gozdom sledili so infanterijski napadi le severno od Cierges-a; bili so zavrnjeni.

Na ostali bojni fronti vladal je mir.

V Champagni uspešni boji v prednjem polju južno od Fichtelberga in vzhodno Saippesa. Severo-zapadno od Perthesa sunili smo v krajevnem sunku sovražnika iz svojih prednjih črt in smo zavrnili severno Le Mesnil delne napade sovražnika.

Armada skupina v. Gallwita in vojvode Albrechta. Uspešni infanterijski boji zapadno Mosela in ob Seille.

Sestrelili smo včeraj 14 sovražnih letal in 4 pritrjene balone. Hauptmann Berthold izvojeval je svojo 40. zračno zmago. Naši bombni letalci so bili čez noč zelo delavni in so uničili med drugim veliko francosko municijsko zalogo severno Chalonse-a.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Napredovanje v Albaniji.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 2. avgusta. Uradno se danes razglša:

Na benečanski gorski fronti traja živahnejša bojna delavnost.

Dne 31. p. m. je padel junaške smrti eden naših najuspešnejših lovskih letalcev, oberlajtnant Frank Linke-Crawford, v zračnem boju.

V Albaniji smo obojestranski zgornjega Devoli ponovno na prostoru zadobili. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 3. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Južno-zapadno Yperna odbili smo včeraj zjutraj en močen angleški delni napad. V ostalem omejila se je bojna delavnost na poizvedovanja in časa oživeči se artiljerijski ogenj.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Veliki uspehi armade generalobersta v. Böhn dovedli so do dobrega uspeha včeraj izvršenega premikanja. Na našem starem bojnem ozemlju ležal je do ranega jutra na pojezdih mestih še do 11. ure zjutraj artiljerijski ogenj sovražnika. Njegovi infanterijski in artiljerijski oddelki sledili so le obotavljajoč in previdno našim poča-

si izognivšim se četam prednjega polja. V majhnem boju zadali smo sovražniku znatne izgube.

V Champagni napravili smo pri uspešnih bojih severozapadno od Souain-a kakih 100 vjetih.

Lajtnant Udet izvojeval je svojo 41., 42. in 43., lajtnant baron v. Richthofen svojo 31. in 32., vicefeldvebel Thon svojo 26. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 4. avgusta. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Na visoki planoti Sedmih občin so bili ponovno angleško-francoski proizvodovalni sunki zavrnjeni. Na Tosso Alto posrečilo se je sovražniku po najmočnejšem artiljerijskem ognju v dele naših postojank vdreti.

Albanija. Na črti Fieri-Berath zasedel je sovražnik ponovno pozicije. V zgornji dolini Devoli bil je sovražnik po bojih dalje nazaj potisnjen.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 4. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Skozi noč oživeča se artiljerijska delavnost, ki se je južno zapadno od Yperna in obojestranski Somme časoma do večje ljutosti povišala. Obojestranski Alberta vzeli smo brez sovražnega vpliva naše zapadno Ancre stoječe straže na vzhodni breg reke nazaj. V uspešnih bojih v prednjem polju južno Lucbacha in južno-zapadno od Montdidiera napravili smo vjete.

Fronta nemškega prestolonaslednika. Nobena bojna delovanja. Stojimo ob Aisni (severno in vzhodno Soissonsa) in ob Vesli v bojni dotiki z sovražnikom. Lajtnant Bilik izvojeval je svojo 28. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 5. avgusta. Uradno se danes razglša:

Nikjer večji bojni dogodki.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 5. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadne skupine prestolonaslednika Rupprechta. Na fronti med Ypernom in južno od Montdidiera povišala se je bojna delavnost proti večeru in je ostala tudi skozi noč živahna. V Flandriji, severno od Alberta in obojestranski Somme so bili sunki sovražnika zavrnjeni. Severno od Montdidiera vzeli smo naše na zapadnem bregu Avre in na Dombachu stoječe kompanije brez sovražnega učinka za te odseke nazaj. Pri manjših podjetjih južno-zapadno od Montdidiera smo napravili vjete.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Ob Vesli se je ognjena delavnost povišala. Uspešni boji v prednjem polju južno od Condi in zapadno Reimsa. Po zavrnitvi sovražnih delnih sunkov izognile so se naše zadnje straže močnejšim napadom nasprotnika na Fismesu po povelju na severni breg Vesle.

Armadne skupine vojvode Albrechta in v. Gallwita. Zapadno Mosel, v srednjih in zgornjih Vogezah bili so sunki sovražnika zavrnjeni. V Sundgau napravili smo pri nekem podjetju vjete.

Vicefeldvebel Thorn izvojeval je svojo 27. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 6. avgusta. Uradno se danes razglša:
Nič novega.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 6. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Živahna proizvodovalna delavnost posebno v Ancre in Avre-oddelku in južno od Montdidiera. Zvečer večkrat oživeči ognjeni boj. Württembergerci naskočili so danes zjutraj severno Somme spredajnje angleške črte obojestranski ceste Bray-Corbie in so pripeljali kakih 100 vjetih.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Po brezuspešnih delnih sunkih šel je včeraj sovražnik z močnejšimi silami proti odseku Vesle obojestranski Braisne in severno Jonchery k napadu. Iz majhnih gozdnih delov na severnem bregu reke, v katerih se je sovražnik mimogredoč vtrdil, vrgli smo ga z protisunkom zopet nazaj. Več sto vjetih je ostalo pri tem v naših rokah. V ostalem zlomil se je napad sovražnika že pred dosego Vesle v našem artiljerijskem in ognju strojnih pušk skupaj.

Lajtnant Udet izvojeval je svojo 44., lajtnant Bolle svojo 28. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Uspehi nemške armade tekom četrtega leta.

Koliko je opravila nemška armada tekom četrtega leta, je možno izpredvideti iz naslednjih števil, ki kažejo, kaj so vse iztrgale nemške čete sovražnikom. Nemci so zasedli na vzhodu 198.256 kvadratnih kilometrov, v Italiji 14.423 kvadr. kilometrov, na zapadu pa 5323 (ozemlje, ki so ga zopet opustili, ni vračunano), skupno torej 218.002 kvadratna kilometra. Nemške čete so nadalje pomagale očiščevati sovražnikov oziroma roparskih čet: na Finskem 373.602, v Ukrajini 452.033, na Krimu 25.725 kvadratnih kilometrov.

Zaplenili pa so 7000 topov, 24.000 strojnih pušk, 751.972 pušk, 2.867.500 strelcev artiljerijske municije in 102.250.500 strelcev municije za infanterijo. Zaplenili so nadalje tudi 2000 letal, 200 privezanih balonov, 1705 poljskih kuhinj, 300 tankov, 3000 lokomotiv, 21.000 železniških vagonov in 65.000 vozil.

Število vseh vjetnikov v četrtem vojnem letu je 838.500, vsled česar znaša število vseh vojnih vjetnikov od početka vojne 3½ milijona.

Izgube ententnih držav v svetovni vojni znašajo 25 milijonov mož.

K.-B. Berlin, 31. julija (W.-B.) Že 2. avgusta 1917 so znašale izgube entente po previdni cenitvi 18 milijonov mož. Krvave izgube med tem poteklega vojnega leta, ki je stalo entento novih in še večjih žrtev, so se zvišale na 25 milijonov mož. Od tega števila je imela Rusija za pomoč za gospostva željene načrte zapadnih držav glasom izpovedi petersburškega ljudskega komisarja Kusmina z dne 5. julija 1918 4½ milijona mrtvih, 6 milijonov ranjenih in invalidov in 3 milijone vjetih. Francoska je izgubila več kakor 5 milijonov, Anglija nad 2 milijona zamorskih in belokožnih mrtvih, ranjenih in vjetih. Italija je imela dne 2. avgusta 1917 1.600.000 mož izgub, danes ima po 11. in 12. bitki ob Soči še za pol milijona izgub več, ter je izgubila v bojih v gorovju in ob Piavi leta 1918 še nadaljnjih 800.000 mož. Najbolj je zadela vojna ljudsko silo malih pomožnih držav entente. Srbija je plačala svojo udeležbo na vojni skoro z vsem svojim odraslim moškim prebivalstvom. Če računimo še Belgije, Amerikance in Črnogorce, dobimo kot skupno število izgub entente številko, ki je enaka

prebivalstvu Španske in Portugalske skupaj, namreč 25 milijonov mož.

Hindenburg in Ludendorff o položaju.

Nemčija štedi z vojaštvom.

K.-B. Berlin, 3. avgusta. Ludendorff se je izrazil o položaju proti vojnim poročevalcem nemških listov tako-le: To pot se naš napad v Franciji ni posrečil. Dosegli smo samo taktičen uspeh. Sovražnik se nam je izmuznil 15. julija, nakar smo mi že 16. julija prekinili operacije. Mi si prizadevamo vedno, da prekinemo svoja podjetja, kakor hitro žrtve ne odgovarjajo več cilju. Moja prva dolžnost je, da varčujem z našim vojaštvom. O Fochu se je izrazil tako: Njegov načrt je bil, da prodre v naš bok in nas vrže nazaj do Aisne; toda vsled izbornega vodstva naše 7. in 9. armade je bilo to popolnoma izključeno.

Z napadom 18. julija smo računili, zato smo bili tudi pripravljeni. Sovražnik je trpel grozne izgube, vsled česar je izenačen dohod Amerikancev, katerih ne podcenjujemo. 19. julija smo zopet vladali položaj in tako bo tudi ostalo. Ozemlje smo prepustili sovražniku po načrtu. Mi imamo prej ko slej popolnoma zaupanje.

Nato je govoril Hindenburg: Na Amerikance so se naše čete ravno tako hitro navadile kakor na Črne, katerih so ležale ogromne množine pred našimi črtami. Mi smo pa z vojaštvom štedili. Ta okolnost in pa obziri na boljši dovoz so določevali naše ukrepe. Mi smo preložili bojno črto v ugoden teren, da olajšamo četam življenje. Mi vsi želimo miru, ampak to mora biti časten mir in tak tudi bo; o tem smo popolnoma prepričani.

Kako dolgo bo še trajala vojna?

Rotterdam, 5. avgusta. Lloyd George izrazil se je napram odposlanstvu delavcev pristana Liverpool, da bode odločitev vojne padla gotovo še v teku tega leta in prihodnja zimska vojna bode gotovo zadnja za trpeče ljudstvo.

Generalfeldmaršal v. Eichhorn.

Prinašamo sliko generalfeldmaršala v. Eichhorn, ki ima v nemški vojni zgodovini zmagoslavni delež one gigantovske bitke

Generalfeldm. v. Eichhorn.
v. Masuren.

ob Mazurskih jezerih, v katerih so bili Rusi začetkom vojne odločilno poraženi. Bil je dne 30. julija t. l. na zverinski način skozi napad z bombo v Kijewu umorjen.

Vojna na morju.

19.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 30. julija. (W.-B.) V Srednjem morju je bilo 5 parnikov z okroglo 19.000 brutto-register-tonami potopljenih.

Šef admiralnega štaba mornarice.

En parnik za prevažanje čet in dva razruševalca potopljena.

K.-B. London, 5. avgusta. Britska admiraliteta javlja: Domov vrnivši se transporthni parnik „Vanilde“ je bil 3. avgusta torpediran in se je potopil. Pogreša se 123 mož.

Dva britska torpedna razruševalca sta bila dne 2. avgusta skozi sovražne mine potopljena. 97 mož je prišlo ob življenje.

K.-B. Amsterdam, 5. avgusta. Renter javlja o potopitvi „Vanilde.“ Ladja vozila je 600 bolnih in ranjenih; več kakor 550 je bilo v soboto izkrcanih. Ladja je bila zadeta s torpedom v bližini strojev.

13.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 1. avgusta. (Uradno). Na severnem bojišču potopili so naši podmorski čolni 13.000 brutto-register-ton.

20.000 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 3. avgusta. (Uradno). Na zapadni obali Anglije je bilo od naših podmorskih čolnov 20.000 brutto-register-ton potopljenih.

Nadaljnih 29.000 brutto-register-ton uničenih.

K.-B. Berlin, 4. avgusta. W.-B. V zavrtnem okolišu zapadno Anglije je padlo nadaljnih 13.000 brutto-register-ton delavnosti naših podmorskih čolnov kot žrtev.

K.-B. Berlin, 5. avgusta. (W.-B.) V vodah okrog Anglije so naši podmorski čolni 16.000 brutto-register-ton potopili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

18.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 5. avgusta. Na vzhodni obali Angleške je bilo v pokrajini Kanala deloma iz močno varovanega spremstva 18.000 brutto-register-ton potopljenih.

Nemški podmorski čolni pred ameriško obaljo.

K.-B. Washington, 5. avgusta. (Reuter). Eden nemških podmorskih čolnov potopil je 100 milj od obali Virginija nek ameriški tank-parnik. 30 preživečih je bilo izkrcanih.

Politični utrinki.

Našim „marljivim“ poslancem Korošcu, Brenčiču, Verstovšku in drugim.

Vi, ki ste pijani od „jugoslovanskega“ duha, in vtikate vaše veleizdajalske nosove povsod in rovate ž njimi proti Avstriji, vi ki vas je opij cesarske amnestije vaših vrlih, za sovražnike toli zasluženih bratcev do zblaznelosti omamil, in ki se vozite z dišečimi cigarami na Dunaj in vtikate tam v vaše nikdar polne žepe tisočake Judeža, ali ste kaj poskrbeli pri vladi, da bode naše ljudstvo imelo kaj za obleči, da ne bode v prihodnji hudi zimi nago okrog hodilo? Gotovo ne — nič niste poskrbeli! Vas ne briga beda prebivalstva, niso vam mar upni zdihi vaših nekdanjih volilcev, mar so vam le svetli srebrnjaki Judeža, ki si jih izkupite za protiavstrijsko gonjo v zvezi z našimi sovražniki. Vedi ljudstvo, to so bile pred volitvami smrdljive ovce v volčjih kožuhih, ki niso ganile niti mezinca, samo da so zadostile tamkaj svojim političnim strastem, kjer bi bile dolžne, se za tebe, zapeljano ljudstvo, pobrigati. Ali storili niso popolnoma in prav nič. Glasovali so tamkaj proti vsem državnim upravam in zavlačujejo ter podaljšujejo vojno, nakar bode beda prebivalstva še večja. Poskrbeli bi lahko, ali kaj jim je mar; ljudstvo naj le trpi pomanjkanje, glad in končno naj še hodi v hudem mrazu nago okrog. — Nič niso poskrbeli...

Nemški cesar Viljem svojemu ljudstvu in armadi.

W.-B. Berlin, 31. julija. Cesar Viljem izdal je sledeče oklice:

Nemškemu ljudstvu!

Minula so štiri leta težkega boja, polna spomina vrednih činov. Za večne čase nam

je dan zgled, kaj zamore doseči ljudstvo, katero stoji za najpravičnejšo stvar, za dosego in trditev svojega obstanka na bojišču. Hvala leži časčujemo božjo roko, ki je milostno varovala Nemčijo in s ponosom smemo pripoznati, da nismo bili nevedni neizmer-nih nalog, pred katere nas je božja previdnost postavila. Če so bili dani našemu ljudstvu in boju voditelji, zmorni najvišjih činov, tako je tudi isto z vsakim dnevom v zvestobi dokazalo, da si je zaslužilo imeti takorsne voditelje. Kako bi zamogla armada na zunaj svoja ogromna dela izvrševati, če bi se na domu skupno delo do najvišje mere osebnega napora ne izvrševalo? Zahvala pristojno vsem, ki so pod najtežjimi pogoji pri teh nalogah sodelovali, katere so poverjena državi in občini, prav posebno pa našim zvestim neutrudljivim uradnikom. Hvala kmeto-valcu, kakor meščanu, hvala tudi gospem, na katerih je v tem vojnem času toliko ležeče.

Peto vojno leto, katerega prag smo danes prestopili, ne bode prihranilo nemškemu ljudstvu tudi nadaljnega pomanjkanja in izkušenj; pa naj pride karkoli hoče, vemo, da smo najhujše že prestali. Kar se je na vzhodu skozi naše orožje doseglo in kar se je skozi mirovni zaključek zagotovilo, kaj se izvršuje na zapadu, nam prodaja najboljšo jamstvo, da bode Nemčija iz te ljudske borbe, ki je že nekatero mogočno deblo porazila, izšla močna in ojačena.

Na tem dnevu spomina spominjamo se z bolestjo težkih žrtev, ki so se morale doprinesiti domovini. Našim družinam zadale so se praznine, trpljenje te strašanske vojske ni zaprineslo nobenej nemške hiši. Tisti, ki so kot dečki polni navdušenja videli odriniti prve čete na bojišče, stojijo danes ob strani svojih očetov in bratov sami kot boritelji v fronti. Sveta dolžnost nam zapoveduje, vse storiti, da ne bode ta dragocena kri zastoj tekla. Nič nismo zanemarili in zamudili, da bi zamogli vpeljati zopet mir v uničen svet. Ali v sovražnem taboru še se glas človeštva vedno noče slišati. Kolikokrat smo besede o spravi izustili, tolikokrat smo zadeli na zasmehovanje in sovraštvo. Sovražniki še nočejo miru. Brez sramote oskrnjujejo z vedno novimi obrekovanji dobro nemško ime. Vedno zopet oznanjajo sovražni voditelji, da mora biti Nemčija uničena. Zato nam je naloga, se dalje boriti in delovati, dokler sovražniki niso pripravljeni pripoznati nam naše življenske pravice, katere smo si proti njihovim nad vse mogočnim napadom priborili in ohranili. Bog z nami!

Na bojišču, dne 31. julija 1918.

Viljem I. R.

Nemškej armadi in nemškej mornarici!

Štiri leta resnega vojnega časa so za vami. Celemu svetu sovražnikov se je nemško ljudstvo s svojimi zvestimi zavezniki zmagonosno ustavilo, prešinjeno od svoje pravične stvari in v zaupanju na Boga milostno pomoč! Vaš naskočni napadalni duh porinil je v prvem letu vojno v sovražno deželo in je ohranil domovino pred grozoto in pustošenju vojne. V drugem in tretjem vojnem letu ste z uničujočimi udarci moč sovražnika na vzhodu zlomili. Medtem so vaši tovariši na zapadu kljubovali ogromni sovražni premoči hrabro in zmagonosno. Kot sad teh zmag prineslo nam je četrto vojno leto na vzhodu mir. Na zapadu bil je sovražnik skozi silo vašega napada občutljivo zadet. Priborjene bitke zadnjih mesecev štejejo k najvišjim slavnim činom nemške zgodovine.

Stojite v sredini najtežjega boja. Obupna napora sovražnika se bode kakor dosedaj ob vaši hrabrosti uničila. Tega sem si svest in gotov in z menoj cela domovina. Ne strašijo nas ameriške armade, ne straši nas številna premoč. Nemški duh je, ki bode dosegel odločitev. Tega nas uči pruska in nemška zgodovina, tega nas uči dosednji potek vojne. V zvestem tovarštvu z mojo armado stoji moja mornarica v neomahljivi volji na zmago

v boju z večkratno sovražno premočjo. Kljub zvezanemu naporu največjih pomorskih sil sveta vodijo po podmorski čolni žilavo in svesti si uspehov napade proti po morju pritekajoči bojni in življenski moči sovražnika. Vedno na boj pripravljene, odpirajo v neutrudljivem delovanju visoko morske bojne sile podmorskim čolnom pot na odprto morje in jim zagotovijo v zvezi z branitelji obali, vir svoje moči.

Daleč od doma se upira majhna, junaška četica naših varstvenih čet hrabro zmečkajoč premoči sovražnika.

V spoštljivosti se spominjamo vseh tistih, ki so svojo življenje za domovino žrtvovali.

Prešinjeno od skrbi za brate na bojišču postavilo je prebivalstvo doma vse svoje moči v odpovedi polne požrtvovalnosti v službo naše velike zadeve.

Mi se moramo in bomo dalje borili, dokler se ne zlomi uničujoča volja sovražnika. Doprinesli bomo zato vsako žrtev in izvršili vse napore naših moči. V tem duhu ste armada in domovina nerazrušljivo zvezani. Njuna enodušna skupna zveza, njuna nevpogljiva volja dosegli boste zmago v boju za pravico in prostost Nemčije. To nam Bog daj!

Viljem I. R.

Upirajoč se na pravičnost naše skupne stvari in zaupajoč v božjo pomoč končnega častnega miru, prekoračili smo prag petega vojnega leta. Pravičnim besedam slavnega nemškega cesarja, ki si je že pred izbruhom vojne prizadeval preprečiti to nečloveško gorje in ki je tudi v teku vojne večkrat skušal podati sovražniku roko sprave, katere je vedno le bila z zasmehovanjem in sovraštvom zavrnjena, pridružujejo se v zvestej zvestobi tudi neomahljivo druge zvezane države, katere so z Nemčijo vred le cilj peklenskega sovražnega načrta. Iz lepih besedij nemškega cesarja se zrcali jasno le edino obrambeni duh naših držav, ki niso nikdar stremile po razširjanju svojih mej in kojih vsiljeni jim boj so v obrambo svojih dežel bile primorane sprejeti in kojega hočejo tudi do častnega konca voditi, dokler se popolnoma ne zlomi uničujoča volja naših zunanjih sovražnikov in peklenski načrt jugoslovanskih veleizdajalcev v notranjosti države, ki edini pomagajo sovražnikom zavlačevati vojno, češ, da se skozi politične nemire v notranjosti dovede Avstrijo in z njo zvesto zaveznico Nemčijo do popolnega poraza, da bi si potem na razvalinah stare Avstrije ustanovili toliko hvalisano jugoslovansko državo, zvezano s krutimi, kraljemorskimi Srbi. Ali to se jim nikdar ne bode posrečilo. Kakor Feniks izšli boste osrednji velesili omlajeni in ojačani iz tega groznega boja in se boste zvezani skupno poprijeli del enotno-političnega in gospodarskega razvitka.

Italijani postopajajo zverinsko z našimi vjetniki.

Nove dokaze o nečloveškem postopanju Italijanov z našimi vojnimi vjetniki podaja neki avstro-ogrski štabni oficir, ki se je po skoraj dveh letih vjetništvu povrnil. Klofute, udarci s puškinim kopitom po glavi in po telesu, moritev odlikovanih vojakov ter oropanje do kože je nekaj čisto navadnega, kar se dogaja, ko Italijani zajamejo naše vojake. Vjeto moštvo in oficirje spremlja vsikdar močna straža kavaljerije in karabinjerjev. Vjetniki morajo korakati brez vsake hrane in ne smejo niti piti vode; korakati morajo prav naglo, da dohajajo spremljajoče jih jezdce. Tudi ranjeni morajo peš. Bolnim in slabotnim, ki ne morejo dohajati, groze s smrtjo. Po bitki pri Gorici je na cesti Gradisca-Romans k transportu vjetnikov pristopil italijanski oficir in je brez vsakega povoda kar hladnokrvno ustrelil našega feldvebla. Po umiku Italijanov iz Udine so karabinjerji postrelili avstro-ogrske vjetnike od zadaj, ker jih ti niso mogli več dohajati. Italijanski vojaki, ki so se nahajali ob cesti, koder so naši vjetniki korakali, so

pljuvali našim v obraz in jih zmerjali z našlšč za to primernimi nemškimi psovskami. Transporte vjetnikov zmerja na vse mogoče načine italijansko civilno prebivalstvo vseh stanov, moški, ženske in otroci in si da tako zadovoljstvo svojemu prirojenemu sovraštvu do nas. Pri takem početju še pomagajo straže, saj jim vsi avstrijski narodi niso nič drugega kakor osovraženi „porci di Austriaci“! Po železnici se vozijo oficirji in moštvo v nabasanih živinskih vagonih. V splošnem pa delijo Italijani vjetnike v dve vrsti.

V prvo vrsto spadajo vjetniki iz narodov, katere je treba osvoboditi. Te silijo, da se morajo boriti za Italijo ali entento v obče, večinoma v Macedoniji, Albaniji, v Mesopotaniji in pri Saloniku pod srbskim poveljstvom ali pa na Francoskem.

V drugo vrsto pa spadajo vjetniki iz vseh drugih narodov avstrijskih; ti so delavni italijanski sužnji. Porablja jih povsodi v kamenitih goratih vinogradih v vročini 60 in več stopinj Celzija, v abruških rudokopih, pri pogozdovanju in gradbi cest ter železnic; za svoje delo dobivajo vjetniki 40 centezimov na dan. Noben avstrijski vjetnik, bodisi oficir ali prostak, se ne sme sam pokazati na ulici brez straže, da ga ne bi napadlo ljudstvo. Vjetnike pošiljajo čisto v okužene kraje na delo, v močvirja ob Etni, poleti v pomarančne in oljčne vrtove, kjer dirja na najhujši način mrzlica (malarija), pred katero domačini zbežijo. Za najmanjši prestop se vjetniki kaznujejo s pozameznim zaporom, ali se jim odtegne plača, s postom, z verigami in celo v večletno ječo. Pri pogrebih je prepovedan vsak spreved; ne gomila, ne križ ali napis ne priča, kje je ubogi vjetnik-trpin našel svoj zadnji počitek.

Taki so torej Italijani nasproti nam. To naj bodo torej osvoboditelji ogroženih narodov v Avstriji? S temi se bratijo torej jugoslovanski veleizdajalski lopovi; ti Italijani naj po sodbi Trumbiča in drugih veleizdajalcev v Avstriji ter njihovih tovarišev in somišljenikov pomagajo razkosati Avstrijo in ustanoviti jugoslovansko državo? Ti veleizdajalska ironija!

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Karl Ferschnig †.

Iz sredine največjega boja za obstanek naše lepe domovine iztrgala nam je neizprosna smrt našega nepozabnega in mnogozaslužnega boritelja za avstrijsko pravo, gospoda Karla Ferschnig, cesarskega svetnika, župana trga Rogatec in lastnika zlatega zaslužnega križa, kateri je v ponedeljek dne 5. avgusta 1918 v 76. letu svoje starosti ob 5. uri popoldan po dolgi, težki bolezni mirno zaspal. Pogreb nepozabnega rajnega vršil se je v sredo dne 7. avgusta 1918. — Trg Rogatec izgubil je z njim vrlega moža in pospeševalca kulturne dvige rogaškega okraja. — Bodi mu štajerska zemlja, za katero se je boril in živel, lahka! Hudo prizadeti družini pa naše globoke sožalje!

Imenovanja v justični službi na Štajerskem. Deželnosodna svetnika in predstojnika okrajnih sodnij Hubert Wagner v Laškem trgu in dr. Franc Pupacher v Ormožu ter namestnik državnega pravika dr. Karl Weingerl v Celju so imenovani za deželnosodne svetnike v Celju.

Cene brivcev v Ptuj. Radi velike draginje, kakor tudi radi pomanjkanja mila in perila, je deželno društvo brivcev za Štajersko, kakor v vseh drugih mestih zvišalo cene tudi v Ptuj, in sicer za britje K 1.—, za striženje las K 1.50.

Iz ptujske okolice se nam poroča! Zadnji „Štajerc“ prinesel je članek „Štedljivost za prihodnost“, kateri je našel v kmetijskih krogih prav dober odmev. Na nekaj pojedinih točkah

je pa članek vendar le še pozabil in sicer na to, naj kmet, oziroma doma ostala kmetica ali posestnica štedi z denarjem in ga naj ne zapravlja za razkošno, nepotrebno blago ter za neumne igranje in druge norčije, katerih kmet dosedaj ni poznal in brez katerih je on in njegova deca prej tudi srečno živela, kajti take reči ne trajajo, nimajo pojma in se zahteva za nje danes gorostasne in nezaslišane cene. Dalje ima članek prav, da vspodbuja in opozarja zadolžene posestnike, naj svoje dolgove v šparokasah poravnajo, da bode njihovo gospodarstvo v prihodnosti prospevalo in da se bodo vzdignili iz življenja vednih denarnih zadreg, v katerih so dosedaj živeli. Izbiijejo naj si iz glave neumno misel, da bode denar svojo vrednost izgubil in da ga radi tega tako lahkomišno zapravljajo. Zavedajo naj se in gledajo v bodočnost, ko bode končala vojna in bodo ta sedaj prihranjen in prislužen denar nujno rabili. Treba bode novih denarnih sredstev za povzdigo in pospeševanje umnega gospodarstva, treba bode denarja za popravo hiš in gospodarskih poslopij, za nakup živine, ki je poljedelstvu za pridobitev gnoja neobhodno potrebna, kajti ta stoji s poljedelstvom v tako ozki dotiki, da brez iste ni več kruha in tudi ne zaslužka. Varujmo se torej prepač, ki bi bil za nas in naše otroke v prihodnosti izgubonosni. Kdor se ne more sedaj iz njega izklobacati, ta je za bodočnost izgubljen in temu ni več za pomagati.

Kmetu v pouk in opomin. Če se podamo na deželo, vidimo tu pa tam prav dobro urejena in tako umno uravnana polja, ki jih je vredno posnemati, drugod pa zopet tako ostudno in nestrokovnjaški obdelane in zruvane njive, pri katerih je dotičnik, namesto da bi mu vrgle kak dobiček, na izgubi. Tako se vidi na ptujskem polju ob cesti St. Janža kakih 6 km od Ptuja sedem ali osem njiv večih posestnikov, katere so res vzor umnega poljedelstva in katere je treba na vsak način posnemati; tam se vidi lepo urejene široke ogone z ozkimi brazdami, ki nesejo tamošnjim posestnikom lep dobiček. Nekaj korakov dalje pa vidimo zopet gorostasno nasprotje. Tako zruvane in grdo obdelane njive, da se človeku kar stadi ter da se mora vsak umen poljedelec nad tem hudovati in jeziti. Tam vidimo namreč njive z ozkimi ogoni in širokimi, širokimi brazdami, katere zgledata, kakor da bi vsak dan svinje po njih rovale. Ali tamošnjim posestnikom ne sega um tako daleč, da bi izprevideli, da so le na izgubi? Ali ne pomislijo, da zgubijo z mnogoštevilnimi ogoni in širokimi brazdami najmanj dve tretjini svoje zemlje, ki jim ne donaja nobenega haska in za katero morajo vendar svoje davščino plačevati? Sedaj, ko dobi kmet za svoje pridelke tako lepe bankovce, se tem bolj izplača, da se izkoristi vsak prostorček zemlje in to ne koristi njemu samemu ampak pri pomanjkanju življenskih sredstev tudi splošnosti in obenem ogroženej domovini. Pospešujte torej umno poljedelstvo in posnemajte vaše vzorne sosedje in uvideli boste, da služite splošnosti ter da koristite nele samemu sebi s tem, da skozi umno obdelovanje mnogo več pridelate, marveč da lahko tudi večje množine vaših pridelkov oddate.

Pred oddajo v norišnico — ušla. Neka 24 let stara Marija Korošec, roj. Hajnžič bila je radi tatvin pri okrožni sodnji v Mariboru v preiskovalnem zaporu. Postopanje proti njej se je radi slaboumnosti vstavilo in 2. tega meseca moralo bi se Korošec oddati v norišnico Feldhof. Pred oddajo pa je mestnemu pazniku zaporov ušla.

Najvišje cene za sveže sadje. Štajersko ces. kr. namestništvo je določilo za sveže sadje kot za češplje, jabolke, hruške in slive in sicer pri prodaji na drobno, t. j. do 5 kg, sledeče najvišje cene: Za takozvana luksus-jabolka brez pogreška kilogram K 1.68 za Gradec, K 1.68 za prodajalne in K 1.60 za vse druge občine v deželi. Za luksus-jabolke s pogreškom K 1.22, 1.16, 1.10. Za namizna jabolka prvovrstne kakovosti K 1.14, 1.48,

140, drugovrstne kakovosti K 128, 132, 126. Za namizna jabolka K 1—, 104, 98 v; jabolka za hišno rabo 90, 94, 88 v; jabolka za mošt 56, 58, 54 v. Namizne hruške prve kakovosti K 130, 134, 128; druge kakovosti K 118, 122, 116; rane hruške K 128, 132, 126; hruške za domačo rabo 84, 88, 82 v; za hruške za hruškovec 54, 58, 52 v. Za češnje, natrgane, namizno blago K 114 118, 110; za z drevja streseno blago 82, 86, 80 v; za slive K 118, 122, 116. Pri vseh teh cenah velja prva številka za Gradec, druga za prodajalne in tretja pa za ostale občine v deželi in sicer veljajo te cene samo za inozemsko blago. — Za tuje, kot za ogrsko blago so pa vrata za švinel široko odprta. Radovedni smo, kako se boode tudi to izteklo.

Razno.

Vojni poštni promet zavitkov. Odslej je pod obstoječimi pogoji dovoljen promet s privatnimi zavitki k poštnim uradom: 291, 454, 586, 593, 595, 647, 1056, 1057, 1058, zaprt pa k poštnim uradom: 5, 142, 144, 194, 232, 265, 334, 342, 345 in 362, oziroma dopustna pošiljatev blagovnih vzorcev odslej tudi k vojno poštnim uradom 593, 1057 in 1058, zaprta pa k vojno-poštnim uradom 142, 232 in 627.

Množina žita, katero si sme kmetovalec obdržati zase in za osebe, ki žive z njim v skupnem gospodarstvu, se je z odredbo ministerstva za ljudsko prehrano določila. Glasom te ministerijske odredbe si sme pridržati kmetovalec za vsako osebo, ki ima več kakor 15 let, po 11 kg žita na mesec, za ostale osebe pa po 9 kg. Ta kvota je določena za kmetovalce, ki se osebno udeležujejo poljskega posla, drugi pa si smejo pridržati samo po 675 kg žita na mesec za vsako osebo, ki še spada k gospodinjstvu.

Odpust letnika 1868. „Grazer Tagblatt“ poroča, da je vojna uprava odredila, da se rojstveni letnik 1868 trajno odpusti in sicer da se odpuste vsi oni vojaki tega letnika, ki imajo pravico do poljedelskega dopusta.

Žrtev svoje žene. V občini Brje pri Rihembergu je ustrelila gostilničarjeva žena svojega moža, Mihaela Kljun s petimi strelji in se nato sama javila z besedami: „Hudiča sem ubila.“ Med obema je vladal večer razpor in prepir, ki je končno končal z žaloigro. Svoje hčere je odpravila usodne dne z doma in ko je prišel mož z dela domov, je izvršila žena svoje krvavo delo. Žena pride pred tržaško porotno sodišče.

Kakaj ni mesa? Na zaprti mestni železniški progi med Hütteldorf-Hacking je stal, kot poroča „Abd.“, več dni velik transport ukrajinskih volov. Nihče se ni brigal za živali. Konduktar je pravil, da že več tednov niso imeli skoro nič jesti. Med potoma jih je poginilo 35, potem pa še 2. Prestala živina je bila sama kost in koža. — Tako lahkomišelnost niso spravljajo ob meso. Iz tega se vidi, kako brezbrizno se pri nas z vsem postopa. Nalašč delujejo na to, da bi Avstrijo prej ali slej dovedli do razsula.

Policija v Fiumi zaplenila za 60.000 kron zlata. Zadnje dni je aretirala policija v Fiumi nekaj oseb, ki so prodajale zlato. Domnevajo, da to more biti ono zlato, ki so ga nedavno pokradli v Budimpešti. Več oseb so vtaknili v zapor, zaplenjeno zlato v vrednosti 60.000 kron pa so shranili, dokler se ne izkaže, odkod je prišlo.

Upravni aparat v Avstro-Ogrski. O ustavnih in upravnih reformi pri nas v Avstriji se je že dovolj govorilo. Naprej se pa ne more, ker je tu vse preveč različnih naziranj. Najvažnejša reforma, ki jo je bilo treba izvesti, pa se tiče žepa visokih in višjih gospodov. Imamo lepreveč in večina merodajnih krogov, ki sedijo pri državnih koritih. Primera z Ogrsko v tem marsikaj razjasni. Na Ogrskem izvršuje svoj posel v postavodajni, upravni in pravosodni službi 75.101 oseb in ti preživljajo 119.946 oseb; v Avstriji pa 245.165 oseb, ki imajo preživljati 408.906 svojcev. Torej 653.071 ljudi se živi pri nas od „upravnega aparata“ in le 195.047 oseb na Ogrskem.

„Hic Rhodus, hic salta!“ Nočejo, ali „ne morejo“ enostavneje urediti upravnega aparata, ker se ga drži kot klop le preveč in tudi previsokih oseb s svojo eksistenco in z želodcem. Toda reformirati se bo moralo, ako noče imeti država vedno škodo in le škodo. Davkoplačevalec pa plačuj, da avstrijski krokarji ne trpé pomanjkanja...

Angleško žalovanje za carjem. Berlin, 1. avgusta. „Nordd. Allg. Zeitung“ piše pod naslovom „Anglija žaluje“: Iz Anglije prihaja novica, da je dvor napovedal tritedensko žalovanje radi carjeve smrti. Brez ogorčenja ne moremo čitati te novice, ker tu je doseglo angleško hlinjenje svoj višek. Car je padel kot žrtev angleške politike. Dasi Nemčija za moža, kojega slabost in krutost niste mogli zadržati vojne, ne more imeti globokega sočutja, se jej vendar zdi to žalovanje, ki bodi samo propaganda, kot zasmeševanje mrtveca.

Odpust treh najstarejših letnikov. Dunaj, 5. avgusta. Glasom oficijelnih poročil bodo 51, 50 in 49 let stari ljudje odpušteni izpod zastav. Minister za domobranstvo Czapp je pojasnil poslancem, da je ukrenil vse potrebno glede 49-letnikov. Izmena letnikov prične s 15. septembrom in do 31. decembra 1918 bo demobiliziral zadnji mož pri svojem nadomestnem oddelku. Kot nadomestek prihajajo v prvi vrsti v poštev vsi za pomožno službo sposobni letniki 1870—1900 in v drugi vrsti za fronto in stražo sposobni letniki 1870 in 1871; to sta najstarejša dva letnika, ki sploh prihajata v poštev. Na poljedelce in ljudi sličnih poklicev se bode najbolj oziralo.

Preudaren župan. V nekem švedskem mestecu zbrala se je pred stanovanjem župana večja množina ljudi. „Kaj hočete tukaj?“ jih vpraša župan začuden. — „Mi demonstriramo, da bi dobili več za jesti“, se je slišalo zamolklo iz množice. — „To je vrla ideja“, je odvrnil župan, „jaz pridem takoj dol in bodem protestiral z vami.“

Kolkovanje prošelj za oprostitev. C. kr. finančno ministerstvo je odredilo, da morajo biti prošnje za oprostitev črnovojnikov od črnovojniške službe kolkovane z 2 K in priloge za 50 v. Kjer ni prošnje, mora biti z 2 K kolkovana oprostitevna razvidnica II. eventualno razvidni seznamek o oprostitvah II. Kolkovanja so prosti uradi, železnice, Rdeči križ, pomožna društva in obrati, ki so pod vojaško oblastjo. Oprostitive razvidnice II in razvidne seznamek II je kolkovati na oni strani, kjer je podpisan prošilec.

Zaradi enega nahrbtnika krompirja v smrti tiran. Na ogrski obmejni postaji Slatini je ogrski obmejni policaj prijel 12 letnega dečka z Dunaja, ki je imel krompir v nahrbtniku. Deček je tekkel od vagona do vagona, policaj za njim, deček na streho, policaj za njim, deček je pri skoku z vagona na vagon padel z vlaka, ki ga je povozil. Železniški službenici so hoteli policajja ugonobiti, pa je urno zbežal. — Mislimo, da policaj v res potrebnih slučajih gotovo ni tako vesten v službi. Velikih lumpov in tatov seveda policija nikdar ne najde.

Izbojlanje menaže za moštvo v zaledju. Odslej bodo dobivali vojaki v zaledju in vojni vjetniki dnevno 350 gramov kruha, za 100 g več kot pred štirimi tedni in za 250 g več kakor zadnji čas. K temu je pripomogla nova žetev. Mesna racija se je določila na 150 g za vsakega vojaka.

Nove cene kruha in moke. Nova cena kruha uradno še ni bila objavljena, pač pa so dobile politične deželne oblasti od ministerstva za ljudsko prehrano navodila, da izdelajo odredbo o zvišanju krušne cene, da more stopiti v veljavo ob enem s staro količino kruha, ki se bo mogla nakazovati — kot se pričakuje — z 12. avgustom dalje, tudi nova cena za kruh in moko. En hleb 126 dekagramov, t. j. tedenska racija, ki stane zdaj 72 vinarjev, se bode zvišal neke na 1 K 30 vin., kar odgovarja približno 80 odstotnemu povišanju cen. Kilogram moke za peko bo stal okroglo 3 K, cena moke za kuho se bo zvišala za 50 odstotkov in prvovrstna moka za kuho bo stala okrog 1 K 50 vin.; krušna moka pa bo veljala 1 krono.

— To zvišanje cen nalaga mestnemu prebivalstvu v Avstriji novo breme, ki bo znašalo letos gotovo 2 milijardi kron; v prihodnjih sejah poslanske zbornice o davčnih posvetih bodo morali poslanci zahtevati od vlade natančnih pojasnil o bilanci državnega gospodarstva z moko, da dobijo vpogled, če je bilo res neobhodno potrebno, tako zelo podražiti to najvažnejše živilo.

Številka 13 — številka nesrečnica. Med ljudstvom se obče govori, da se zgodi kaka nesreča, če jih sedi 13 ob mizi. Za to bajko prinaša nek švedski list kot dokazilo, sledečo šaljivko: Na železnici peljata se 2 gospoda, govorita o tem in onem in nasledno prideta tudi na babjeverstvo in usodepolni številki 13. Eden vpraša drugega, ali je že bil kdaj kot trinajsti pri mizi. Gotovo, odvrne ta, enkrat sem bil. — Ali ni prinesla številka 13 enemu navzočih kako nezgodo? — Da, skraj vsem. Res, ali je eden umrl? — Ne mislim. Ali se je kaka druga nesreča pripetila? Ali ni bilo zadosti za jesti, ali je pijača zmanjkala? Kaj še, za jesti in piti ni bilo ničesar. Kdor govori tudi o pojedini. Saj pa ste pravili, da vas je bilo 13 ob mizi. Seveda sem to rekel in tako je tudi bilo. Šlo se pa je za mizo, ki je stala v pisarni nekega advokata. 11 mojih upnikov se je tamkaj zbralo, 12. bil je odvetnik in 13. jaz. Po daljšem odmoru nadaljuje gospod svojo pripoved! Niti eden mojih upnikov ni dobil niti piškavega vinarja. Res, bila zgodila se je za vse velika nesreča.

Orožnik in aretiranec oba mrtva. Sežanski orožnik stražmojster Edvard Žitko, 40 let star, dobil je od svojega poveljstva povelje, da naj skuša zaslediti dva vojna dezerterja, ki sta okoli Divače nadlegovala ljudi s tatvinami. Stražmojster je storil, kakor mu je bilo zaukazano in je tudi oba ptička aretiriral. Gnal ju je v Povir k županstvu. Tamkaj ju je vpriču župana začel preiskovati. Ko je segel enemu teh lopovov v nahrbtnik, da bi pogledal, kaj da se v njem nahaja, je aretiranec hipoma potegnil bajonet iz nožnice in ga zasadel orožniku v prsi. Ta je omahnil in se skoraj zgrudil na tla. V zadnjem trenutku pa je zbral vse svoje moči, potegnil revolver iz toka in ustrelil. Zadel je onega naravnost v srce, da se je takoj zgrudil na tla in v par trenutkih izdihnil. Takoj nato je padel orožnik sam in obležal mrtev na tleh. Druga dva aretiranca so izročili vojaški oblasti. Orožnik zapuša vdovo in otroke.

Kolera in lakota v Petersburgu. Berlin, 31. julija. Kakor se poroča, je poveljnik v Petersburgu prepovedal bivanje v mestu vsem onim prebivalcem, ki niso neobhodno navezani na mesto, ker je vsled kolere in lakote položaj v Petersburgu obupen. Na pokopališčih je na tisoče nepokopanih mrličev.

Koliko Amerikancev je v vojski? Berlin, 1. avgusta. „Baseler Nachrichten“ poročajo, da je v prvi bojni črti kakih 120—150 tisoč Amerikancev.

Viktoria varstveni ključki so zopet za dobiti in sicer v različnih tipih. Natančneje v našem oglasu, vendar opozarjamo, da so cene veljavne do konca avgusta, ker je povišanje cen predstoječe. Ključki za omare se ne izdelujejo.

Gospodarske stvari.

Kaj mora vedeti vsaki kmet o zbiranju gnojta ter gnojnice in o ravnanju z njima.

Po Leopoldu Stockerju.

Konec.

Zategadelj zaslužio temeljna pravila za ravnanje s hlevskim gnojem največjo pozornost. Ni pa dovolj, da se samo upoštevajo, morajo se tudi posnemati.

1. Skrbti za to, da se na gnojišču gnojilne snovi ne izcejaajo. Najumestnejše je, če se gnojnišče tlaka. Ako nimaš neprodornega tlaka, tedaj vsaj navozi pošteno plast ilovnate zemlje na tla gnojnišča. Ilovica popije pronicujočo gnojnico in zabrani večje izgube. Ta plast ilovice se zvozi z drugim gnojem vred na polje in se nadomesti zopet z novo.

Samoposebi umevno je, da je treba zabraniti izgube vsled pocejanja v zemljo, ker spadajo gnojilne snovi na polje ali travnik. Deževnica, ki pada na gnoj-

nišče, se pocepa skozi gnoj ter vzame iz njega s seboj lahko raztopne snovi. Ta dragocena voda se mora torej pred izgubo varovati. Najbolje se zabrani pocepanje v globočino z neprepustnim tlakom. Vsako gnojnišče naj bode tlakano; spranje med kamenjem ali opeko naj bodo zamazane s cementom. Tlak naj pomalem pada tako, da se vsa tokočina, gnojica in deževnica, ki je gnoj izprala, zamore stekati proti gnojnični jami. Vsako pravilno gnojnišče naj bode v zvezi z neprepustno gnojnično jamo, v kateri se zbira gnojica.

Iz jame se zajema gnojica ali se pa pumpa v gnojnični sod.

Naprava pravih tlakanih gnojnišč se mora preložiti na mirnejše čase. Saj dandanes ni zidarjev niti potrebnih tvarin. Za sedaj naj služijo priprostejša sredstva, ki varujejo vsaj največjih izgub. Tako že omenjena plast ilovice, ki popije večino skozi gnoj cedečo se gnojničo, precej pomaga. Ta ilovica postane vsled tega sama za se dobro gnojilo, ki se naj spravi na polje ali travnik. Ko je gnojnišče izpraznjeno, se ta plast ilovice ponovi, da pride na njo novi gnoj.

Posebno pa pazi, da ne pride deževnica z dvora in s streh do gnoja. Zakaj, to se razume samoposebi. Voda, ki prihaja do gnoja izluži in poslabša istega. Dostop vode od strani se zapreči z jarkom, s katerim naj bode obdano gnojnišče. Posebno potrebno je to tam, kjer je gnojnišče bolj globoko kakor dvorišče.

Vlagaj gnoj na gnojnišču enakomerno ter ga dobro zatlači. Tako zabraniš premočno prhnenje in prevelike izgube najdragocenejše gnojilne snovi — dušika.

Že čut za red samposebi zahteva, da se gnoj na gnojnišču razdeli enakomerno. To je pa tudi potrebno, da se da gnoj enakomerno silačiti. Silačiti se pa more, da se zabrani zraku dostop. Čim več zraka, toliko hitreje prhni, toliko večja je izguba tvarine. Zrak pospešuje tudi uhajanje dragocenega dušika. Čim bolj čvrsto je gnoj stlačen, toliko manj zraka prehaja v njega, toliko počasnejše je prhnenje, toliko manjša izguba tvarine in dušika.

Ako ti je količjak mogoče, razgrni med plasti gnoja tudi še plasti zemlje. Zemlja varuje gnoj, da se ne usuši, zbrani še bolj vsakojake izgube.

Primešavanje zemlje se smatra za izvrstno sredstvo pri oskrbovanju gnoja. Zadostuje čisto tanka plast, ki se razstrosi vsakih 10 do 14 dni. Zemlja še bolj oteži zraku pristop in ovira uhajanje dušika od znotraj. Ona ima izbornost lastnost, vezati dušik, pa tudi druge snovi, ki se pocepijo v gnojni vodi skozi njo. Tako se spremeni zemlja sama v izbornost.

Skrbi, da je gnoj vedno moker. V suhem času se poliva po potrebi z vodo. Ta ostane sočen in bolj močen, prhni bolj počasi in ne plesni.

Pozimi, ko je dovolj vlage, ni treba namakati, pač pa politi, če je dalje časa suho vreme. Z gnojnično se pa več ne priporoča škropiti, ker se pri tem preveč izgubi dušika. Voda doseže isti namen brez izgub. Voda naj izpodrine zrak v votlinah gnoja, katere izpolni in brani pristop zraku. Ako je gnoj vlažen, prhni bolj počasi, medtem ko suhi gnoj kaj rad plesni. Plesnoba naj se zabrani s polivanjem; kajti plesniv gnoj je maló vreden.

To so najvažnejša načela, ki se naj upoštevajo glede oskrbovanja gnoja na dvorišču. Vsaki bralec mora priznati, da so sredstva tako priprosta, da jih lahko izkorišča vsak kmetovalec, če ima le dobro voljo. Cela umetnost oskrbovanja gnoja se da označiti s sledečim stavkom: Moči in tlačiti!

To prepričanje naj bi prešlo slehernemu kmetu takorekoč v meso in kri.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 7. avgusta. Uradno se danes razglša:

V Italiji artiljerijski boj in patroljske praske.

V Albaniji so bili zapadno Berata italijanski sunki odbiti. V zgornji Devolidolini dosegli smo nadaljna napredovanja. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 7. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Število vjetih iz večerajšnjih bojev severno Somme se je na 280 povišalo. Angleški protinapad južno ceste Bray-Corbic zlomil se je pred našimi novimi črtami. Poizvedovalna delavnost je bila obojestransko Lyse in ob Avri posebnost vrla. Severo-zapadno od Montdidiera ni prišel sovražni delni napad v našem ognju do razvitka.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. V jutranjih urah delni napadi ob Vesli. Vzhodno od Fismesa napravili smo pri sunkih čez Vesle vjete. Zvečer ljuti ognjeni boj, kateremu so obojestransko

ski Braisne in Bazoches-a močni sovražni napadi sledili. Bili so deloma v ognju, na pojedinih mestih pa v protisunku zavrnjeni.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Ultimatum Čeho-Slovakov ruskej vladi Sovjetov.

Vedni upori in nemiri so dovedli Rusijo do nepopisnih zmešnjav. Odkar so začele rogoviliti češko-slovaške veleizdajalske brigade, omanljene od ententnega duha „zlate svobode“, ima ruska vlada ne malo naloge, da prepreči vsako nadaljno njej sovražno razširjanje podlih avstrijsko-dezerterskih češko-slovaških brigad, zvezanih z Angleži in kakor poročajo poročila, Japonci, katerim je v prvi vrsti naloga, da zadušijo mirno delovanje sedanje vlade ter da s podpihovanjem in krutostjo dovedejo isto do padca, da bi tako zopet zadobili moč nasiljstva, s katerim bi bečali rusko ljudstvo zopet zoper Avstrijo in Nemčijo. Dokaz temu je že zasedanje mürmanske morske obali in pristana Arhangelsk, od koder jo hočejo vdariti proti Moskvi. Sovjetske čete se jim hrabro upirajo. Prišla bode tako daleč, da bode ta poklicani Nemčija in Avstrija, da napravite enkrat za vselej mir v razburjenem medvedjem ruskem brlogu, da siloma izženeta iz njega vse tuje nasiljence in rogovileže. Ali potem pa gorje Čeho-Slovakom, ki so se že predznili podati ruski vladi Sovjetov ultimatum, s katerim jej žugajo, da jo bodejo popolnoma izstradali, če ista ne da prostega toka vsemu podlemu nasiljstvu. — In potem še se najde značaje, ki si upajo trditi, da kali Nemčija povsod mir, da je ona kriva vse vojske? O, vi podli, z nobeno kaznijo dovolj kaznovani nesramneži, pozna se vas že po vaših barvah...

Avstrijski feldvebel kot vodja proti Čeho-Slovakom.

Bern, 7. avgusta. Tukajšnji češko-socialistični list javlja, da stoji na čelu proti Čeho-Slovakom bojujočih se avstro-ogrskih in nemških vojnih vjetikov neki avstrijski feldvebel, ki je bil v mirovnem času vodja socialno-demokratske stranke. Poveljuje tri regimente, sestavljene iz avstro-ogrskih in nemških vojnih vjetnikov. — Vsa čast njemu, da še v tujini brani tako vzorno svojo domovino.

Loterijske številke.

Gradec, 31. julija 1918: 26, 89, 63, 76, 6.
Dunaj, 27. julija 1918: 52, 62, 41, 65, 53.
Trst, 7. avgusta 1918: 52, 18, 49, 12, 69.
Linc, 3. avgusta 1918: 34, 76, 52, 50, 51.

Znana eksportna tvrdka Maks Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27, nudi ravno za nakup zelo pripravljeno, mali ročni mlin s katerim se lahko senelje mak, sladkor, kava, orehi, pšenica, riž, oves, žito, koruza i. t. d. na najhitrejši. Cena za komad stane le 24 K in se ti mali ročni mlin lahko najtopleje priporoča.

Čudežno ročno šilo. Izvrstna iznajdba je čudežno-ročno šilo, ki šiva šep-šitje ravno tako hitro kakor šivalni stroj in s katerim vsak sam zamore močno blago sam krpati in zašiti. To šilo z primerno nitjo vred stane le 4 K 90 v, 3 komadi 13 K 50 v. Dobi se pri M. Swoboda, Dunaj, III/2, Hiessgasse Nr. 13—114.

„Slovenski Gospodar“ za fronto prepovedan!

Vojaška oblast prepovedala je dostavljanje „Slovenskega Gospodarja“ vojakom na fronto. — Kdor čita ta veleizdajalski jugoslovanski list, se tej odredbi ne čudi, čudi se k večjemu, zakaj se je to tako pozno odredilo in — zakaj še se ne prepove drugih sličnih listov.

Deklica za vse

ki zna tudi dobro kuhati, sprejme se proti dobrem plačilu in izvrstni prehrani. Oglasiti se je pri mestni lekarni v Ormožu. (Stadtapotheke in Friedau.)

Dekla

pridna, zvesta in delavna, katera se zastopi na poljskem delu, se sprejme v dobro službo pri gosp.

Leop. Slawitsch

trgovec, Ptuj.

380

Elegantno, lahko tekoče

žensko kolo (Damenrad)

z mirovno pneumatiko je za prodati na Zgornjem Bregu št. 33 pri Ptuj.

Surovi vinski kamen

kupuje v vsaki množini Mr. pharm. V. Hayda naslednik J. V. Poberay, medicinska drogerija in sanitetna trgovina „k zlatem križu“, Ptuj.

379

Majerski ljudje

z najmanj 4 delavskimi močmi se takoj ali pozneje sprejmejo. Dobra plača z 2 johoma zemljišča. Redi se lahko krava ali pa se doda mleko. Drva so proste. Gospodstvo Pilz, pošta Pössnitz pri Mariboru.

377

Priporočljivo proti

Oidiju Rudeči kalij (Rotkali)

(Kalium-permanganat), 15 dkg na 100 litrov vode, za dobiti pri Mag. pharm. V. Hayda naslednik J. V. Poberay, medicinska drogerija in sanitetna trgovina „k zlatem križu“, Ptuj, Bismarckgasse št. 6.

378

MLINAR

trezen, star 30 let, vojaščine prost, išče službo v kakem urejenem umetnem mlinu kjer je vedno dosti mletja, kje na Stajerskem ali Koroškem. Prošnje se naslovijo v zaprtem pismu na gospoda **Jožefa Godič**, mlinar v Zrečah pri Konjicah, Stajersko.

28

Mlinar

ki je v tej obrati dobro izvežban, sprejme se pod dobrimi pogoji takoj v priklopieni parni žagi Ptuj-Rogoznica. Ponudbe na upravo parne žage **Albert Münzer**, Rogoznica pri Ptuj. 384

Gospod Gottfried Fuchs, Gradec

Jakominiplatz šte. 15,

383

je radi ponovnega poklicanja k vojakom svojo zemljiško-prometno pisarno gospodu

ravnatelju Hugu Volkmar-ju

oddal, kateri jo bode na vesten in obsirni način vodil in sicer pod trgovsko-sodnijsko vpisano tvrdko

Alpska zemljiška in hipotekna prometna pisarna (Alpenländische Realitäten- u. Hypotheken-Verkehrs-Kanzlei)

Direktor Hugo Volkmar, Gradec, Rechbauerstraße št. 3
prililije, desno.

Ženitna ponudba.

Vdovec, 40 let star, na malem nezadolženem posestvu, brez otrok, se želi poročiti z nevesto, ki bi imela tudi kaj premoženja. Ponudbe pod „Dobra sreča“, pošta Nova cerkev pri Celju.

381

Schriftleiter

für das in Pettau (Untersteier) in slowenischer Sprache erscheinende Wochenblatt „**Štajerc**“ wird gesucht. Anträge an den Preßverein „**Štajerc**“, Pettau

Zagotovljen uspeh

Isotero zahvalnih pism v prij. vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 303 med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Gar. neškodljiva za vsako starost, hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 5—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 10—. Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lackiererg. 6/K. Poština posebej. Razpošiljatev strogo diskretna. Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marij pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlate jelenu“ v drožeriji A. Kauč in „Adria-Drogerie“.

kakor rudečica lica in nosa, zajedniki, grbe, ohlapna koža in sploh vsi madeži na koži izginejo z jamčeno, ako se rabi izkušen **dr. A. Rix-ov Pasta Pompadour**. Popolnoma neškodljivo sredstvo. Doza 5 kron. **Dr. Rixovo biserno mleko (Perlenmilch)** tekoč puder v barvah roza, belo in naravno žolto, steklenica 6 kron. — Poština posebej. Pošilja se diskretno od

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium, Wien IX, Lackierergasse 6/K. Zaloge so v Mariboru, Lekarna k Mariji pomagaj in parfumerija Wolfram. V Ljubljani: parfumerija A. Kauč in drogerija „Adrija“. 302

Gobe (Herrenpilze)

suhe, ku, uje po najboljših cenah 358

Franz Kraut, Pliberk.

Gosposki Auto turen-voz „Opel“

50 PH, s štirimi sedeži, malo rabljen, brez gumija, se poceni odda. 359

Franz Kraut, Pliberk.

Kovači za izdelovanje sekir

ki znajo na Schmidt-skih kladvih dobro luknjati in kovati, najdejo pri zelo visoki plači na akord in prostem stanovanju stalno mesto. Zaloga življenskih sredstev v hiši. Ponudbe pod „Kolumbushütte“ v Rušah (Maria Rast.) 352

Raztrgane nogavice in zokni

se brezhibno kakor novi popravijo iz 3 nogavic ali 4 zoknov dobite 1 par. Postavno zavarovano. Mnogo priznanih pism. **Brüder Slawitsch**, sprejemno mesto I. mariborske popravilne delavnice za nogavice in zokne, **Waly Omann, Maribor, Burggasse Nr. 15.** 96

Papirnat prtiči (servijete)

311 za gostilne in kavarne, samo najboljše blago. Štev. 30 500 komadov 17 K, 1000 kom. 32 K, št. 28, 500 komadov 19 K, 1000 kom. 36 K, razpošilja proti poštenu povzetju ali če se naprej plača **B. Klein, Gradec I. (Graz I.) Postfach 57.**

Viničar

za srednje Haloze se sprejme proti dobremu plačilu in pridatku živil. Naslov pove uprava „Štajerca.“ 326

Podplatne zaščitnike (Sohlenschoner)

iz pravega jedrnatega usnja, za 1 par manjših čevljev K 1-50, za srednje čevlje K 2-20, za največje čevlje K 3-20. Podjetniki za gospe, z jamčeno prve kakovosti z k tem spadajočimi vijaki 30 mm, za tucat K 12—, 32 mm K 15— za tucat. Posebno močni podplatni zaščitniki za 1 kilogram K 40—, srednjeverstno blago K 30—, bolj tanko blago K 20—. Razpošilja na drobno in debelo proti povzetju ali proti pošiljlatvi zneska **B. Klein, Gradec, I., poštini predal 57.** 331

Pridni viničarski ljudje

3—4 osebe, se sprejmejo. Ponudbe na **Rudolfa Blum**, pokrivalna in kleparska trgovina v Mariboru, **Carnerstrasse 22.** 347

Najlepši spomin!
Doprsna slika v naravni velikosti se Vam pošlje, če mi pošljete fotografijo. Posnetek popolnoma podoben. Cena K 22— Prosim naročila na **Marko Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse 25.** 120

Išče s v najem

gostilna in trgovina

eventuelno tudi samo gostilna v prometnem kraju. Ponudbe se prosi na naslov:

Johann Mayerhofer, Dramlje pri Celju. 365

Viničar in majer

oba zanesljiva, z dovolj delavskimi močmi, sprejmeta se pod zelo dobrimi pogoji. Ponudbe na **Richarda Ogriseq, vinograd Sturmberg, pošta Pössnitzhofen pri Mariboru.** 366

Majer

z 2 delavskimi močmi, ki se razume na vsa poljedelska dela in je obeh deželnih jezikov zmožen, išče mesto. Naslov pove uprava „Štajerca.“ 365

Čebelni vosek in med

plačuje po najboljših cenah. Posoda se pristavi. **Agentura Rayer, Maribor, Tegetthoffstrasse 57.** 370

Za gornje Haloze sprejmeta se

2 viničarja

ki sta v vseh vinogradskih delih dobro izurjena. 371

Vprašanja na upravo tega lista.

Novi kažipot

za

bolnike!

Spisal sem spis, da v njem milijonom trpečih edino mogočo pot k ozdravljenju pokažem. Ta kažipot ne stane niti vinarja in se vsakomur, ki se čuti bolanega, slabotnega, obupanega, zastojno doloži. Moj spis je rezultat 50-letnega mišljenja, in študija, vsebuje svoto bogate, praktične izkušnje in mnogo dokazov odličnih znastvenih mož.

Kdor se hoče rešiti,

naj se podvrže mojemu nauku, ki je že mnogim tisočem pomagal. Naj je bolezen nastala vsled skrbi, žalosti, prevelikega napora, naj je bila povzročena vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem žalostnim, za delo in na volji slabotnim ljudem pokažem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju od živčnih bolezni, pomanjkanja spanja, neveselja do dela, duševne in telesne slabosti, trganja v udih, glavobola, motenja v želodcu in prebavi ter mnogo drugih bolezni.

Pišite še danes karto in zahtevajte zastoj in franko

moj kažipot!

Naslovite karto na adresu:

E. Pasternack, Berlin, N.-O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 473. 374

„**VICTORIA**“ zak. zavarovana varstvena zapora.

Ključalnica v ključalnici!

Svetlovni patent! Senzacionalna iznajdba!

Vsako vdrtje z nepravim ključem onemogočeno. — Se da takoj in lahko pritrčiti na vsako ključalnico. — Navedilo k vsakemu ključu zastoj. — Vkljub neprecenljivih prednostih čudovito ceno.

Cena vsaki garnituri:

Za vrata (z dvema ključema) K 8—, s pošto K 9—
Za vrata (z dvema ključema) ponikljano K 9—, s pošto K 10—

Za miznice itd. svetlo K 8—, po pošti K 9—
Pazite na znakmo in zavrtačje ponaredbe.

Razpošilja se samo proti vpošiljlatvi denarja naprej. Iščejo se zastopniki!

„**VICTORIA**“ tvornica varnostnih ključalnic in zaklepov Generalno zastopstvo:

„**Victoria**“ Zagreb št. 26, Trenkova ul. 12, (Hrvatsko) Telefon 20—26.

Mestna prodaja **Bazar König, Ilica 20 in M. Drucker, Ilica 30**, kakor tudi v vseh večjih trgovinah z železom. 335

Pridna viničarska družina

z najmanje 3—4 delavskimi močmi, se sprejme. Vstop s prvim novembrom. Pridnim in poštenim ljudem plačam polovico več kakor so krajevne plače in jih podpiram z življenskimi sredstvi. Pojasnila daje **R. Flick, Fram (Frauheim).** 372

Mlinarji pozor!

Mühlerbeutel
pajtelje za mlinarje
se dobi pri

Slawitsch & Heller trgovina Ptuj.

70

Brezplačno dobi vsako na željo

moj katalog o zlatem, in srebrnem blagu, ter o glasbenih instrumentih. Gosli za K 40, 45, 55 in višje. Dobre harmonike po K 45, 60, 80. Dvovrstne dunajske harmonike K 120, 140, trivrstne K 300, 400 in višje. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu po razpošiljalni hiši **Hans Konrad, c.** in kr. dvorni liferant **Brüx št. 1785 (Česko).** 375

Lišaj

kraste, srbenje, garje in kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaze, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Velika posoda K 5.—, družinska posoda K 9.—, Prašek (šupa) K 3.—. Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatla 2 K 50 h. — Dobi se oboje pri naprej-pošiljativ svote ali povzetju na naslov: **Apotheke Ulmer Paratol-Werke** in **Budapest VII—20., Rózsas utca 21.** 472

Armadne ure naapestnik.

natančno regulirane in repasirane. — Nikel ali jeklo K 25.— 30.— ali 35.—. Z radium svetilom K 30.—, 35.—, 40.—. Srebrne ure naapestnik (Zugarmbanduhren) K 50, 60 3 leta pisemske garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. **Prva fabrika ur HANNS KONRAD, c.** in kr. dvorni liferant **Brüx Nr. 1503 (Česko).** Glavni katalog zastoj in poštnine prosto. 387

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (retovž).

Vsaka žena čitaj moje velezanimivo navodilo za moderno negovanje

prs

Najboljši nasvet pri mehkosti in slabosti prs.

Pišite zaupljivo na
Ida Krause, Preßburg, (Ogrsko), Schandstrasse 2, Abt. 109
Ne stane ničesar! 157

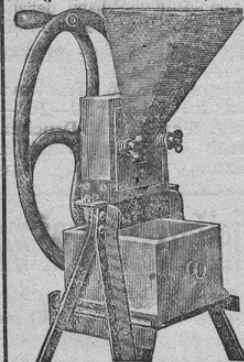
jabolčnico

in sadni jesih

kupi trgovina **Brüder Slawitsch, Ptuj.** 562

Žitni ročni mlin

(postavno varovano)

Moj originalni žitni ročni mlin z masivnim hrastovim odrom, železno škatlo, lomilcem in vijakom, primeren za grobo šrotanje in fino mletje vsake vrste žita, je ednostavne ali trajne izpeljave, plošče za mletje se dajo izmenjati, je iz utrjenega materiala in celo pri najmočnejši rabi skoraj nepokvarljiv. Model 4 z ročno kurblo za majhen obrat, teža 7 kg K 120.—. Model 5 z ročnim kolesom za večji obrat, teža okroglo 12 kg K 160.—. Rezervne mletvene plošče K 8 za par. Masivno stojalo iz lesa ali železa s predalcom K 80.— posebej. Razpošiljatev iz Dunaja proti povzetju 20 K kot podatke, ostalek proti povzetju po generalnem zastopstvu: **Max Böhnle, Dunaj, VI.** **Margaretenstraße 27.** Odd. 51. 261

Za naprej-prodajalce (prospekt gratis.)

Pege

Za odpravo peg se raznovrstna sredstva rabi. Vsa ta sredstva temeljijo na istem principu, da se pege s sredstvom blede napravi. Ta način je napačen. Ako se hoče pege odpraviti, potem ne zadostuje izbledenje, ker iste pri odmoru v rabi dotičnega sredstva se zopet pojavijo. Mora se jih torej popolnoma uničiti. Umetna odprava peg, flekov in miteserjev je le mogoča s tako zvano **Santo-kremo**. Obraz se vsak dan s to kremo namaže in potem s **Santo praškom** izmije. Pege se s to senzacionalno kremo v kratkem času popolnoma odpravi in pokaže lepi, belo-rdeči teint. Ta krema je po navodilu univ. profesorja dr. Hager napravljena. Postavno varovana je tudi danes edino garantirano učinkujoče sredstvo ter popolnoma neškodljiva. Ena doza zadostuje popolnoma. Cena 5 K. Po pošti 95 h več. Vsaki kremi se priloži navodilo ter vrečica praška za stonj. Diskretna razprodaja. Se dobi po pošiljativ svote v pisemskih znamkah, po pošni nakaznici ali po povzetju **J. Kukla, Prag, Perlgasse 31.** 155

Ljudska kopelj mestnega

kopaljšča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 18. ure do 2. ure popoldne (v nedeljo je od 12. do 1. ure zjutraj) ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne
1 kopel s vročim vrzkom, nato pa "Hennsbad" s hladno K.—70

NADOMESTILO MILA

za pranje perila, izborno peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke, 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.—, 1 zavoj z 10 kg K 23.—
Preprodajalci dobe popust pri naročbi celega zaboja z 250 kosi. **Belo mineralno milo** za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14.—, **Nadomestek za toaletno milo** v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.—. **Toaletno milo** s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 kosov K 18.—. Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste.

Izvozno podjetje **M. Jünker v Zagrebu št. 12, Petrinjska ulica 3. III., telefon 23-27.** 203

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnjatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, voznihih plati itd. Važno za vojake. Naprej-prodajalci rabat. Cena kompletne šila pri naprej-plačilu K 470 in pri povzetju K 5.—. Na bojišče le pri naprej-plačilu. **P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113**

CUNJE

vsake vrste, jute, odpadki novega suknja, krojaški ostanke, raztrgane nogavice, raztrgane obleke gospodov in žensk, stare posteljske odeje, kocne kosti, konjske repe, svinjsko dlako, kožuhe zajcev in lesic

kupuje po najboljših cenah 51

M. Thorinek & Co., Celje

Trgovci in krošnjari dobijo posebne cene.

100.000

hvaljeznih odjemalcev zamore potrditi, da naš uničevalec korenin „**Riabalsam**“ v treh dneh odstrani kurečja očesa, bradavice in trdine kože. Uspeh zajamčen. Cena 3 K, 3 tube 7 K, 6 tube 11 K. **Zobobol** odstrani „**Fides**“, ne samo pri vodilih zobeh, ampak tudi pri revmatičnem zobobolu, kjer druga sredstva nimajo nikakega uspeha. Če ne pomaga, denar nazaj. Cena 3 K, 3 tube 7 K, 6 tube 17 K. Ni ga več zobnega kama, ne neprijetnega duha iz ust. **Snežnobele** zobe za dobite pri rabi „**Xiris**“, zobni fluid. Učinek takoj. Cena 3 K, 3 steklenice 7 K.

Podgane in miši

zginejo po rabi podganske smrti (Rattentod). Če brezuspešno, denar nazaj. 1000 zahvalnih pism. Cena 4 K, 3 škatlice 9 K. Stenice, uši, bolhe, ščurke uniči dosledno „**Thiera**“. Cena 3 K, 3 škatlice 7 K. **Prah za mrčesje** 2 K. **Kemeny, Kaschau (Kassa) Madžarsko (Ungarn).** Postfach (poštni predal) 12/C—72. 279

„Asanol“

ma presenetljiv uspeh pri pokončavanju žoharjev (zakon, varovan) ščurkov, mравelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“

je edino uspešen pri prebavi krme, zaraditega izredno redi meso in toliščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri **Josip Berdajs, Ljubljana, Zeljarska ulica 18.** Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov

500 kron

Vam plačam, ako moj iz trebnik korenin **Riabalsam** Vaša kurja očesa, bradavice in trde kože ne odpravi v 3 dne h brez bolečin. Cena ene posodice z garancijskim pismom K 275, 3 posodice K 550, 6 posodice K 850. Stotero zahvalnih pism. **Kemény, Kaschau (Kassa),** poštni predal 12/614 (Ogrsko)

Čudežno ročno šilo

samo K 490, šiva kar najhitreje kakor šivalni stroj štep-štihe. Najboljša iznajdba, s katero zamoreš usnje, raztrgane šolnje, konjsko opravo, odeje žaklje, kakor vsakovrstne štofe in obleke sam zakrpati in zašiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Garancija za rabljivost. Cena kompletne ročne šila s cvrnom, 4 različnimi iglami in navodilom en kos K 490, 3 komadi K 1350. — Pošilja se po poštnem povzetju po **M. Swoboda, Dunaj III/2, Hiesgasse 13.** 272

Vsaj svoj lastni reparater!

Moje **Lumax** ročno-šivalno šilo šije štep-štihe kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, pieproge, vozne odeje, štofe za šolote, filc, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborno za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pism. Cena kompletne šivalnega šila z cvrnom, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 430, 2 kosa K 750, 3 kosi K 12—, 5 kosov K 18—. Razpošilja poštnine prosto, ako se denar naprej pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na bojišče le proti naprej-plačilu po **Johannu Jellenz, trgovina usnja v Celju.** Naprejprodajalci dobijo rabat. 32

Barve za štofe!

črna, temnoplava, temnorujava, temnorudeča, temnozeleno in temnosiva 350

za samo-barvanje

platna, volne in žide

v zavitkih z porabno nakaznico à 50 vinarjev. Pošiljatev na zunan franko proti naprejpošiljativ zneska priporoča

H. Billerbeck, Maribor, Herrengasse št. 29.

Miši-podgane-stenice ščurki

Izdelovanje in razpošiljatev preizkuš, radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5.—; za ščurke K 5.—; tinktura za stenice K 2.—; posebno močna „**Prevasil**“ tinktura za stenice K 350; uničevalec moljev K 2.—; prašek proti mrčesom K 150 in K 3.—; sem spadajoči razprasevalec K 120; tinktura proti ušem pri ljudeh K 150; mazilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obleki in perilu K 2.—; tinktura za bolhe pri psech K 150; prašek proti kurjim ušem K 2.—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošilja po povzetju. Zavod za pokončevanje mrčesa **M. Jünker, Zagreb 12, Petrinjska ulica 3.** 114

Žrebeta

išče v nakup. Ponudbe le od lastnikov na **Franza Petz, Brunnendorf pri Mariboru.** 362

Trčan med

(Schleuderhonig) kupe vsako množino od čebelarjev **Pavel Šega,**

Gradec, Grazbachgasse 30. 348